

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 0. maj 2010

1. udkast

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt forskellige andre love

(Vurdering af uddannelsesparathed, pligt til uddannelse, beskæftigelse mv., afbureaukratisering mv.)

[af undervisningsministeren (Tina Nedergaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 26. marts 2010 og var til 1. behandling den 22. april 2010. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i < > møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 26. februar 2010 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 153. Den 26. marts 2010 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

DA, LO og Danske Erhvervsskoler – Lederne,
Danmarks Vejlederforening,
Forstander Jes Imer, Kongeådalens Efterskole, Lintrup,
Mette-Lene Kempf Holm, Klampenborg,
Hanne Pontoppidan, Formand for Uddannelsesforbundet og
Undervisere på Diplomuuddannelsen i Uddannelses og Erhvervsvejledning (DUE)

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:
FUETS, Foreningen af Uddannelse- og Erhvervsvejledere på Tekniske Skoler, Studievejlederforeningen for Gymnasiet og HF, Handelsskolernes Forening af Studievejledere og VUC vejledere under Uddannelsesforbundet,
Gymnasieskolernes Lærerforening og
Uddannelsesforbundet

Spørgsmål

Udvalget har stillet 30 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.]

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

[]

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.[Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

Per Bisgaard (V) Britta Schall Holberg (V) Ulla Tørnæs (V)

Anne-Mette Winther Christiansen (V) nfmd. Troels Christensen (V) Marlene Harpsøe (DF) fmd.

Hans Kristian Skibby (DF) Rasmus Jarlov (KF) Villum Christensen (LA) Christine Antorini (S)

Carsten Hansen (S) Kim Mortensen (S) Kirsten Brosbøl (S) Pernille Vigsø Bagge (SF)

Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurin og Sambandsflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	3
Socialdemokratiet (S)	45	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	23	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2
Enhedslisten (EL)	4		

Oversigt over bilag vedrørende L 194

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra undervisningsministeren
2	Høringssvar fra undervisere på Diplomuddannelsen i Uddannelses- og Erhvervsvejledning (DUE)
3	Henvendelse af 26/3-10 fra Mette-Lene Kempf Holm, Klampenborg
4	Henvendelse af 20/4-10 fra Danmarks Vejlederforening
5	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
6	Henvendelse af 22/4-10 fra DA, LO og Danske Erhvervsskoler – Lederne
7	Henvendelse af 19/3-10 fra DA, LO og Danske Erhvervsskoler - Lederne
8	Talepapir fra Gymnasieskolernes Lærerforening modtaget i forbindelse med deres foretræde for udvalget 27/4-10
9	Tidsplan for udvalgets behandling af forslaget
10	Henvendelse af 4/5-10 fra forstander, Jes Imer Kongeådalens Efterskole, Lintrup
11	Henvendelse af 9/5-10 fra Hanne Pontoppidan, Formand for Uddannelsesforbundet

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 194

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 26/3-10 fra Mette-Lene Kempf Holm, Klampenborg, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentarer til høringssvar fra undervisere på Diplomuddannelsen i Uddannelses- og Erhvervsvejledning (DUE), til videnskabsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelsen af 20/4-10 fra Danmarks Vejlederforening, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil tilsende udvalget et notat, som opregner de initiativer, som indgår i Ungepakke II, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvor ministeren mener, der i dag sker overlappende vejledning, som kan fjernes, uden at det forringer vejledningsindsatsen for de unge, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
6	Spm. om, at der fortsat vil være krav om, at vejlederne skal gennemføre tre obligatoriske moduler samt et relevant valgmodul på PD i uddannelses- og erhvervsvejledning for at kunne udføre vejledning på institutionerne, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå

- 7 Spm. om VUC fortsat skal tilbyde vejledning til studerende over 25 år, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om kommentar til notat af 14/4-10 fra DA, LO og Danske Erhvervsskoler - Lederne om vurderingen af uddannelsesparathed, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 9 Spm. om kommentar til høringssvar fra Rådet for de Gymnasiale Uddannelser, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 10 Spm. om, hvilke uddannelseskra v ministeren mener, der skal stilles til personer, der fremover skal varetage vejledningsopgaver i forbindelse med at fastholde elever i uddannelse, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 11 Spm. om ministeren vil sikre, at vejledning på skolerne varetages af kvalificerede vejledere, der opfylder gældende uddannelseskra v, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 12 Spm. om ministeren vil medvirke til, at der vil blive udstedt en ny bekendtgørelse om fastholdelse, der præciserer de indholdsmæssige kra v til uddannelsesinstitutionernes arbejde med at fastholde elever i uddannelse, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 13 Spm. om kommentar til henvendelsen af 19/3-10 fra DA, LO og Danske Erhvervsskoler - Lederne, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre, at UU-vejledning i de kommende år systematisk gennemfører en vurdering af elevernes uddannelsesparathed, der kan indgå i en efterfølgende evaluering af loven, til undervisningsministeren, og [ministerens svar herpå]
- 15 Spm. om, hvordan ministeren vil sikre sig, at kommunerne tilbyder de ca. 10 pct. ikke-uddannelsesparate unge et uddannelsestilbud, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 16 Spm. om hvordan ministeren vil sikre sig, at UU-vejledningen får kendskab til de forudsætninger, der er nødvendige for at gennemføre en erhvervsuddannelse eller en gymnasieuddannelse, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 17 Spm. om de nærmere regler om vurderingen af elevens uddannelsesparathed, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 18 Spm. om ministeren vil anvende sin bemyndigelse til at understøtte, at UU-vejledningen anvender vejledninger, som uddannelsesinstitutioner eller relevante faglige udvalg inden for visse erhvervsuddannelser lader fremstille til brug for UU-vejledning, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 19 Spm. om, hvordan vil ministeren sikre sig, at vurderingen af uddannelsesparatheden i UU-vejledningen bliver ensartet på landsplan, så de unge ikke forskelsbehandles afhængig af bopælskommune, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 20 Spm. om kommentar til talepapiret fra Gymnasieskolernes Lærerforening modtaget i forbindelse med deres foretræde for udvalget 27/4-10, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]

- 21 Spm., om skoler i dag anvender vejledere, psykologer og andre faggrupper til at arbejde for, at eleverne gennemfører deres uddannelse, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 22 Spm. om forskellen mellem den vejledning, der ydes på skolerne i dag, og det fastholdelsesarbejde, skolerne skal yde fremover, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 23 Spm., om skolerne i fremtiden kan anvende vejledere i fastholdelsesarbejdet, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 24 Spm. om brud med uddannelseskrauet til vejledere, som blev indført ved lov i 2008, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 25 Spm. om nye faggrupper i fastholdelsesarbejdet skal have samme uddannelsesmæssige kompetencer som findes i vejlederuddannelse, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 26 Spm. om nye faggrupper i fastholdelsesarbejdet skal have vejledningsmæssig uddannelse, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 27 Spm., om alle institutioner fortsat skal have tilbud om gennemførselsvejledning af en vejleder, der uddannet indenfor vejledningsfeltet, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 28 Spm., om VUC fortsat skal tilbyde vejledning til studerende over 25 år, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 29 Spm. om kommentar til henvendelsen af 4/5-10 fra forstander Jes Imer, Kongeådalens Efterskole, Lintrup, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]
- 30 Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/5-10 fra Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, til undervisningsministeren, [og ministerens svar herpå]

Bilag 2

Et af udvalgets spørgsmål til undervisningsministeren og ministerens svar herpå

Svar på spm. 4 er optrykt efter ønske fra S.

Spørgsmål 4:

”Ministeren bedes tilsende udvalget et notat, som opregner de initiativer, som indgår i Ungepakke II, og som samlet set vil indebære en styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledningen.”

Svar:

Som besvarelse af spørgsmål 4 vedlægges bilag 1, der i kort form opregner, hvorfor Ungepakke II er en styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledningen.

Ungepakke II indebærer en styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledningen

1. Baggrund

Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre indgik den 5. november 2009 finanslovsaftalen Aftale om flere unge i uddannelse og job, hvoraf fremgår en række initiativer, som skal bringe flere unge i uddannelse og job.

Erfaringen viser, at langt de fleste unge klarer selv at komme godt igennem uddannelsessystemet og videre ud på arbejdsmarkedet. Men der er en gruppe af unge, som ikke selv formår at komme i gang med uddannelse eller job. Særligt unge, der ikke kommer i gang umiddelbart efter grundskolen, har sværere ved senere i livet at få sikkert fodfæste. I en situation med stigende ledighed, skal der rettes særlig opmærksomhed på, at de unge ikke tabes på gulvet. Hvis en stor gruppe af unge bliver ramt af ledighed under den nuværende økonomiske krise, er der grund til at frygte, at det bliver svært at indhente det tabte, når tiderne igen bliver bedre. På den baggrund er aftalepartierne enige om en række initiativer, der skal styrke indsatsen, så flere unge kommer i job og uddannelse og på længere sigt resulterer i en bedre uddannet arbejdsstyrke.

Initiativerne bør ses samlet, da de for en stor dels vedkommende indbyrdes forudsætter hinanden. Der er forsøgt at skabe balance i initiativerne, således at institutionerne på den ene side får tilført opgaver og på den anden side aflastes for opgaver. Der vil således i stort omfang være tale om en omlægning af arbejdsopgaverne, således at der fremover ville skulle fokuseres på de unge, der er i risiko for ikke at gennemføre en ungdomsuddannelse, herunder specifikt de 15-17-årige og overgangen fra grundskole/10. klasse til ungdomsuddannelse.

Samtidig fjernes en række forpligtelser og vejledningsindsatsen afbureaukratiseres. Vejledningsinstitutionerne aflastes endvidere bl.a. i forhold til unge, der fremover vil betjene sig af e-vejledning. Endelig vil der blive etableret en ny ungedatabase, der stilles til rådighed af staten, således at der fremover kan trækkes en række oplysninger, som lægges til grund for den enkelte vejledning og sagsbehandling.

Nedenfor er opregnet en række initiativer, som indgår i Ungepakke II, og som samlet set vil indebære en styrkelse af uddannelses- og erhvervsvejledningen:

- Der spændes et sikkerhedsnet ud under de unge, der forlader 9. eller 10. klasse. Ingen får lov til at gå ud til ingenting.
- De unge får vurderet deres uddannelsesparathed forud for optagelse på en ungdomsuddannelse. Hermed tydeliggøres kommunernes ansvar for, at den unge har tilstrækkelige forudsætninger, når den unge skal påbegynde en ungdomsuddannelse.

-
- Vejledningen fokuseres mod den unges overgang fra grundskolen til en ungdomsuddannelse – hvor de unge for alvor er i risikozonen - med henblik på at fastholde den unge i sit uddannelsesforløb. Der er i dag et betydeligt frafald i perioden fra den 15. marts, hvor den unge vælger uddannelse og til nogle måneder efter, hvor den unge gerne skulle være forankret i en ungdomsuddannelse.
 - De unge 15-17-årige får pligt til at være i uddannelses, beskæftigelse eller anden aktivitet, der leder frem til, at den unge på længere sigt gennemfører en ungdomsuddannelse. De unge 15-17-årige får ret til at få et tilbud f.eks. i form af et afklarende forløb, hvis den unge ikke allerede er i gang. Kommunerne forpligtes således overfor den unge til at stille relevante tilbud til rådighed.
 - Det vurderes, at det er for tidligt generelt at kræve, at vejledning skal starte i 6. klasse. Herved frigøres ressourcer til indsatsen over for de 15-17-årige, som har et større behov for vejledning.
 - Der sker en generel afbureaukratisering af vejledningen, så de enkelte vejledningsinstitutioner får et større råderum for at tilrettelægge en indsats, der imødekommer det aktuelle behov for vejledning.
 - Samtidig med at vejledningen afbureaukratiseres vil institutionerne blive målt på deres evne til at skabe resultater. Resultatmålingen vil blive genereret med afsæt i administrative data, som i forvejen er nødvendige for at varetage institutionens opgaveløsning.
 - Der etableres e-vejledning, hvor ressourcestærke unge og forældrene kan skaffe sig oplysninger og få vejledning. E-vejledningen vil betjene sig af kommunikationsplatforme, som mange unge og voksne allerede er fortrolige med, fx on-line-chat, telefon, e-mail mv. Det vil indebære at tilgængeligheden til vejledning vil blive styrket væsentligt.
 - Der frigøres ressourcer til face-to-face-vejledning. I dag anvender vejlederne ca. halvdelen af deres arbejdstid på egentlig vejledning. En væsentlig årsag hertil er, at der anvendes betydelige ressourcer til administrativt arbejde, herunder at følge de unge. Udsatte unge har ofte kontakt til en række institutioner og myndigheder, bl.a. UU, uddannelsesstedet og forskellige kommunale forvaltninger. For at optimere støtten til unge er det vigtigt, at der kan etableres et overblik over de unges uddannelsesmæssige og beskæftigelsesmæssige situation. Med ungepakken etableres en database, der kan understøtte dette.
 - Gennemførelsesvejledning som begreb afskaffes og erstattes af uddannelsesinstitutionernes pligt til at fastholde unge i uddannelse. Det bidrager til at undgå overlap i vejledningen og institutionerne stilles friere i valg af metoder og indsats, der skal til for at fastholde de unge i uddannelse.
 - Midlerne til fastholdelsesindsatsen fordeles efter socio-økonomiske parametre, således at institutioner, der på grund af elevsammensætningen har en vanskeligere fastholdelsesopgave får tildelt flere ressourcer end institutioner, der har en elevsammensætning, der ikke er tilsvarende vanskelig at fastholde i uddannelse.